

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940 ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ.

Τήν Παρασκευήν, 15^{ην} /28^{ην} Ὀκτωβρίου 2011, τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ἐώρτασε τήν Ἐθνικήν Ἐπέτειον τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου 1940, εἰς μνήμην καί τιμήν τῶν ἀγωνισαμένων Ἑλλήνων κατά τῆς βίας, τῆς ἀπανθρώπου ὠμότητος καί κατοχῆς καί ὑπέρ τῆς ἐδαφικῆς ἀνεξαρτησίας καί ἀκεραιότητος τῆς Ἑλλάδος καί τῆς ἐλευθερίας ὡς ὑψίστου ἀναφαιρέτου ἀγαθοῦ, δοθέντος ὑπό τοῦ Θεοῦ εἰς τόν ἄνθρωπον.

Ὁ ἑορτασμός τοῦ σημαντικωτάτου γεγονότος τούτου -σταθμοῦ εἰς τήν νεώτερον ἱστορίαν τῆς Πατρίδος ἡμῶν, συμπεριέλαβε Δοξολογίαν εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως τήν 10.30 π.μ. τῆς ὡς ἄνω ἡμέρας ὡς εὐχαριστίαν εἰς τόν Θεόν διὰ τήν χαρισθεῖσαν ἡμῖν ἐλευθερίαν καί ὡς δέησιν διὰ τήν ἀνάπαυσιν τῶν ψυχῶν τῶν πεσόντων ἀγωνιστῶν ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας ταύτης.

Τῆς Δοξολογίας ταύτης εἰς τό Καθολικόν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως προεξήρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, τῆ συμπροσευχῆ τῶν Ἁγιοταφитῶν Ἀρχιερέων καί Ἱερομονάχων, τῆ παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Σωτηρίου Ἀθανασίου καί τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ καί τῆ συμμετοχῆ τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας τῶν Ἱεροσολύμων καί Ἀραβοφώνων τοῦ Ὀρθοδόξου ἡμῶν ποιμνίου.

Μετά τήν Δοξολογίαν εἰς τήν ἐν τῷ Πατριαρχείῳ δεξίωσιν ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε τούς προσελθόντας διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος,

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ἱερώτατον ἐπιτελοῦντες χρέος, ἐπί τῆ ἐθνικῆ ἐπετείῳ τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου 1940, καθ' ἣν τό εὐσεβές Ἑλληνικόν ἡμῶν ἔθνος ὑπερησπίσατο μετ' αὐτοθυσίας τήν Ἐθνικήν αὐτοῦ ἀκεραιότητα κατήλθομεν μετὰ τῆς γεραρᾶς Ἀγιοταφитικῆς ἡμῶν ἀδελφότητος εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ἔνθα ἐτελέσαμεν εὐχαριστήριον δοξολογίαν τῷ Ἁγίῳ Τριαδικῷ Θεῷ. Προσέτι ἀνεπέμψαμεν ἱκετηρίους δεήσεις τῷ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντι Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπέρ πίστεως καί Πατρίδος ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί ἐνδόξως πεσόντων ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ἀγῶνι πατέρων καί ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἡ σημερινή ἐπέτειος τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 εἶναι γεγονός λίαν σημαντικόν διὰ τήν ἐποχήν μας, ἡ ὁποία δοκιμάζεται ἀπό τήν ἄκαμπτον ὀρμήν τῆς ἐκ τῆς παγκοσμιοποιήσεως καί διεθνοῦς οἰκονομικῆς κρίσεως ἀπειλουμένης ἐθνικῆς θρησκευτικῆς καί πολιτισμικῆς ταυτότητος, ἀτομικῆς τε καί συλλογικῆς, λαῶν τε καί ἐθνῶν.

Εἶναι δέ σημαντική ἡ σημερινή ἐπέτειος, διότι τό θεῖον ἀγαθόν τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καί ἐλευθερίας, τό ὁποῖον ἡμεῖς ἀπολαμβάνομεν ὀφείλεται εἰς τόν ὑπέρ πίστεως καί Πατρίδος ἀγῶνα πεσόντων Πατέρων καί ἀδελφῶν ἡμῶν κατά τόν δαιμονιώδη πόλεμον τοῦ 1940.

Ἐπισημαίνομεν δέ τοῦτο, διότι ἐάν ἡ μέχρι θανάτου θυσιαστική ἀντίστασις ἦτο πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἡ σύγχρονος ἡμῶν πάλη εἶναι «πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ αἰῶνος τούτου», ὡς λέγει ὁ σοφὸς Ἀπόστολος Παῦλος. (Ἐφ. 6,12).

Δεηθῶμεν τοῦ θεοῦ Πατρός ἡμῶν, τοῦ θεμένου ἐκάστῳ ἔθνει τὰς ἰδίας ὁροθεσίας, ὅπως ἀναδείξῃ ἡμᾶς ἀξίους τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀξίους τῆς μνήμης καὶ τιμῆς τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων τῆς ἐποποιΐας τοῦ «ΟΧΙ», τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου 1940.

Ἐψώνοντες τό ποτήριον ἡμῶν εἶπωμεν:

Ζήτω τό Ἔθνος!

Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Ζήτω τό ἔπος τοῦ 1940! Χρόνια πολλά!».

Ὁ δέ Γενικός Πρόξενος κ. Σωτήριος Ἀθανασίου διὰ τοῦ κάτωθι Μηνύματος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος:

“Μακαριώτατε,

Σεβαστοί Πατέρες,

κυρίες καὶ κύριοι,

Πέρασαν ἤδη 71 χρόνια, ἀπὸ τότε πού ἡ Ἑλλάδα ἀνηφόριζε στό δρόμο τοῦ μεγαλείου, πού ἔμεινε στή νεώτερη Ἱστορία σάν «ἔπος τοῦ 40». Ἦταν ἡ πιό φωτεινὴ ὥρα τῶν νεότερων χρόνων, λίγα χρόνια μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ μεσοῦσης μιᾶς ἐπονείδιστης δικτατορίας, πού ξεδιάντροπα μιλοῦσε γιὰ τρίτο ἑλληνικὸ πολιτισμὸ πάνω στὰ ἐρείπια τῆς δημοκρατίας, τῆς δόξας τῆς ἑλληνικῆς δημιουργίας, πού ἡ ἴδια εἶχε δολοφονήσει τὴν 4η Αυγούστου. Ἡ ἐπίθεση τοῦ ἰταλικοῦ φασισμοῦ εἶχε ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἀθλιότητος αὐτῆς τῆς ἰδεολογίας. Ἦταν πράξη προδοσίας, καθὼς παραβίαζε τίς κρατικὲς σχέσεις ὁμαλῆς γειτονίας καὶ συμβίωσης. Ἦταν πράξη ἐσχάτης δειλίας, καθὼς ἐκδηλώθηκε αἰφνιδιαστικὰ, χωρὶς καμμία προειδοποίηση καὶ καλυπτόταν πίσω ἀπὸ ἐκδηλώσεις φιλίας καὶ ἐμπιστοσύνης. Αὐτὰ τὰ στοιχεῖα γιγάντωσαν τὴν προσβολή πού αἰσθάνθηκε ὅλος ὁ λαός. Ἄγγιζαν ὄχι μόνο τό βαθύ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας τους, ἀλλὰ καὶ τό ρωμαϊκὸ φιλότιμο, πού εἶναι κάτι ξεχωριστό, μοναδικό καὶ σέ κάθε περίπτωση ἀδιαπραγμάτευτο.

Ἡ ἀπάντηση ἦταν μεγαλειώδης καὶ κατέπληξε τοὺς πάντες. Στό ἰταμὸ τελεσίγραφο, πού ὁ Ἰταλὸς πρεσβευτὴς ἐπέδωσε στὸν Πρωθυπουργό, Ἰωάννη Μεταξᾶ, στίς 4.30 τό πρωί τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου, ἡ ἀπάντηση ἦταν «ΟΧΙ». Τὴν εἶπε ὁμόθυμα ὁ ἑλληνικὸς λαός ἀπὸ κάθε γωνία τῆς Ἑλλάδος. Τὴν εἶπε ἡ Ἱστορία μας.

Ἦταν ἓνα παράδοξο φαινόμενο: νὰ βαδίζει ἓνας λαός μέ τό «χαμόγελο στὰ χεῖλη» στὸν πόλεμο ἀπέναντι σ’ ἓναν πολὺ ἰσχυρότερο ἀντίπαλο, συγκριτικὰ ἄοπλος, ἀδύναμος, μέ ἀνοιχτὰ τεράστια κοινωνικο-οικονομικὰ προβλήματα, χωρὶς ἴχνος φόβου, μέ μιὰ τεράστια θέληση νὰ ταπεινώσει αὐτόν πού τόλμησε αὐτὴν τὴν θανάσιμη ὕβρη καὶ νὰ νικήσει. Αὐτὸ ξεπερνοῦσε τὰ σύνορα τῆς λογικῆς, ἦταν μιὰ παράφορη ἐκτίναξη στὰ ὕψη τῆς θυσίας καὶ ἔγινε ἀπὸ ὅλους καὶ ὅλες, αὐθόρμητα, ἐνστικτικὰ.

Τό κεφάλαιο πού άνοιξε μέ τό έπος τής Πίνδου καί συνεχίστηκε μέ τήν Άντίσταση, άποτελεϊ μία από τίς λαμπρότερες σελίδες τής νεώτερης Ιστορίας μας.

Μέ τήν πάροδο τών χρόνων, ζήσαμε μιάν άλλη έποχή. Τίς μέρες τής θαυμαστής κοινωνικῆς άλληλεγγύης, τής συλλογικότητας, τής αγωνιστικῆς έξαρσης, τίς άντικατέστησε μιά συστηματική καί «ένεργούμενη» ιδεολογία τής ξέφρενης άτομικότητας, τοῦ καταναλωτισμοῦ, τής σχετικῆς άδιαφορίας γιά τά κοινά. Σήμερα όμως πού ἡ χώρα μας αντιμετώπιζει μία τεράστια έθνική κρίση, εἶναι νομίζω αναγκαιότητα νά θυμηθοῦμε τίς έννοιες τής άλληλεγγύης, τής συλλογικῆς δράσης καί πάνω από ὅλα τήν ὑπερηφάνειά μας καί τόν πατριωτισμό μας. Τήν κρίση πρέπει νά τήν ξεπεράσουμε καί θά τήν ξεπεράσουμε, μέ έργατικότητα, μέ άποφασιστικότητα, μέ πίστη στό Έθνος καί τήν Ὁρθοδοξία, μέ πίστη στίς άνεξάντλητες δυνάμεις μας.

Οί γιορτασμοί τής έπετείου δέν ἔχουν νόημα ὅταν περιορίζονται σέ θεαματικές τελετουργίες. Εἶναι ζωτική ανάγκη νά βαθαίνουμε άδιάκοπα στό νόημα αὐτοῦ τοῦ μεγάλου άγῶνα. Έκεῖ ξαναγεννήθηκε ὁ άληθινός πατριωτισμός, ἡ σύνδεση τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος μέ τά έθνικά. Ἡ άδιαίρετη ένότητα τής δημοκρατίας, τής έλευθερίας, τής προόδου. Τά ιδανικά αὐτά καλούμαστε σήμερα νά ὑπηρετήσουμε, νά ξαναβροῦμε τό βῆμα μας, τήν άποφασιστικότητά μας, τήν πίστη μας στίς δυνάμεις τοῦ λαοῦ μας. Ἡ χώρα μας πέρασε πολλές δύσκολες ὥρες κατά τή διάρκεια τής ιστορίας της. Καί στό τέλος, βγήκε πάντα νικήτρια. Έτσι θά γίνει καί σήμερα! Άρκεῖ νά τό πιστέψουμε καί νά άγωνισθοῦμε γιά αὐτό τό σκοπό.

Ζήτω τό Έθνος! Ζήτω ἡ 28^η Ὀκτωβρίου!”.

Πέραν τοῦ λειτουργικοῦ τούτου έορτασμοῦ, ἡ Έθνική Έπέτειος τής 28^{ης} Ὀκτωβρίου 1940 έτιμήθη καί διά σχολικοῦ έορτασμοῦ εἰς τήν Ἱερατικήν Πατριαρχικήν Σχολήν ἐπί τοῦ λόφου τής Ἁγίας Σιών.

Τόν ένδοσχολικήν έορτασμόν τοῦτον τήν 5.30μ.μ. τής ίδιας ἡμέρας έτίμησαν μέ τήν παρουσίαν αὐτῶν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, ὁ Γενικός Πρόξενος κ. Σωτήριος Ἀθανασίου καί μέλη τοῦ Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Προξενείου Ἱεροσολύμων, Ἁγιοταφῖται Πατέρες, μοναχοί καί μονάζουσαι, μέλη τής Ἑλληνικῆς Παροικίας Ἱεροσολύμων καί ὁμάς Ἑλλήνων προσκυνητῶν ἐκ τής Μονῆς τοῦ Ἄββᾶ Γερασίμου προσελθόντων μετά τοῦ ἡγουμένου αὐτῆς Ἀρχιμανδρίτου π. Χρυσοστόμου.

Ὁ έορτασμός συνίστατο εἰς τελετήν σεμνήν καλῶς διωργανωμένην.

Αὕτη περιεἶχεν σύντομον προλόγισιν τοῦ Σχολάρχου, ὀσιωτάτου μοναχοῦ π. Φωτίου, εἰδικότητος Φυσικοῦ, τόν πανηγυρικόν τής ἡμέρας ὑπό τοῦ Πανεπιστημιακοῦ καθηγητοῦ δοκίμου κ. Νικολάου Ζέρβη, ἄσματα πατριωτικά, καί έρμηνευθέντα διά μέλους- φωνῆς καί μουσικῶν ὀργάνων, ὑπό τήν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ τής Μουσικῆς καί πρωτοψάλτου εἰς τόν Ναόν τής Ἀναστάσεως κ. Χαραλάμπους Βακάκη άπαγγελίας ἄσματα πατριωτικά ὑπό τῶν δέκα καί ὀκτώ δοκίμων μαθητῶν τής Σχολῆς, άπαγγελίας ποιημάτων ἢ άναγνώσεις κειμένων κορυφαίων Ἑλλήνων ποιητῶν καί λογοτεχνῶν καί προβολήν ὀπτικοακουστικοῦ ὕλικου - ντοκυμαντέρ, τήν έπιμέλειαν τοῦ ὁποίου εἶχον οἱ ἴδιοι οἱ μαθηραί, μέ θέμα τήν Ἱταλικήν καί Γερμανικήν κατοχήν τής Ἑλλάδος τό 1940, τας κακουχίας τῶν Ἑλλήνων, τας στερήσεις, τούς θανάτους ἐκ τής πείνης, τά θύματα εἰς τά μέτωπα

τοῦ πολέμου τήν ἀγωνιστικότητα αὐτῶν καί καρτερίαν καί ὁμοψυχίαν καί τήν ἀποτίναξιν τῆς ἀδίκου, σκληραῖς καί ἀπανθρώπου κατοχῆς.

Δι' ὄλων τούτων διδάσκοντες καί διδασκόμενοι, ὁμιλήσαντες καθηγηταί καί δρᾶσαντες ἐπί τῆς σκηνῆς μαθηταί ἐδημιούργησαν εἰς τάς ψυχάς τῶν προσκεκλημένων αἰσθήματα συγκινήσεως, ἐθνικῆς αὐτοσυνειδησίας, αἰσιοδοξίας καί ἐλπίδος διὰ τήν συνέχισιν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς ἡμῶν μέ τας ἀξίας καί τά ἰδανικά τῶν προγόνων ἡμῶν, ἵνα ἀξιοπρεπῶς καί ἐπιτυχῶς ὑπερβῶμεν καί τήν ἐνσκήψασαν ἐφ' ἡμᾶς οἰκονομικήν κρίσιν.

Εἰς τό τέλος τῆς τελετῆς ὁ Μακαριώτατος ἐπήνεσε τόν Σχολάρχην, τούς καθηγητάς καί τούς μαθητάς διὰ τήν ἐπιτυχῆ διοργάνωσιν τῆς τελετῆς, ἡ ὁποία ἔφερε καρπούς συγκινήσεως καί ἐθνικῆς ὑπερηφανείας εἰς τάς ψυχάς ὄλων καί ὑπεγράμμισε τήν σημασίαν τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας διὰ τήν ἐθνικήν ἡμῶν ἐλευθερίαν καί τήν συμβολήν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων διὰ τῆς προσευχῆς, ἀλλά καί διὰ καταλλήλων ἐκκλησιαστικῶν ἐνεργειῶν καί τῆς παροχῆς ὑλικῆς βοηθείας εἰς τήν ἐπιτυχῆ διεξαγωγήν τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος.

Ὁ Μακαριώτατος καί ὁ Σχολάρχης ἠὺχαρίστησαν τόν κ. Γενικόν διὰ τήν ἠθικήν καί ἔμπρακτον ὑλικήν αὐτοῦ συμπαράστασιν πρός τήν Σχολήν.

Ὁ κ. Γενικός ἐξέφρασε τήν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ τας θεατρικάς καί μουσικάς ἐπιτεύξεις καί ἐπιδόσεις τῶν δοκίμων μαθητῶν καί ὑπεγράμμισεν πως ὅ,τι ἐπέτυχε τό ἔθνος ἡμῶν εἰς τας δυσκόλους περιστάσεις τῆς ἱστορίας αὐτοῦ καί δὴ κατά τόν πόλεμον τοῦ 1940, τό ἐπέτυχε διὰ τῆς συνεργασίας καί τῆς ἀλληλεγγύης. Καί ὅτι διὰ τῆς ἀλληλεγγύης καί πάλιν σήμερον θά δυνηθῶμεν οἱ Ἕλληνες νά ὑπερβῶμεν ἐπιτυχῶς τήν ἀπειλοῦσαν ἡμᾶς οἰκονομικήν κρίσιν καί ἐν προόδῳ καί εὐημερίᾳ νά πορευθῶμεν συμφώνως πρός τας ἀξίας τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

(Στό βίντεο πού ἀκολουθεῖ παρατίθεται τό σύνολο τῶν ἐορτασμῶν τῆς 28^{ης} Ὀκτωβρίου εἰς τό Πατριαρχεῖον, μεταξύ τῶν ὁποίων καί τό μεγαλύτερο μέρος τῆς σχολικῆς ἐκδηλώσεως).

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.

ngg_shortcode_0_placeholder